

ПОРЯДОК ПРИЙОМУ НА НАВЧАННЯ ДО АСПІРАНТУРИ У 2022 РОЦІ

I. Організація прийому до аспірантури

1. Організацію прийому вступників до аспірантури здійснює приймальна комісія, склад якої затверджується наказом ректора, який є її головою. Приймальна комісія діє згідно з положенням про приймальну комісію університету, затвердженим вченою радою університету відповідно до Положення про приймальну комісію університету, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 жовтня 2015 року № 1085. Положення про приймальну комісію оприлюднюється на офіційному веб-сайті університету.

2. Ректор університету забезпечує дотримання законодавства України, у тому числі цих Правил прийому до аспірантури, а також відкритість та прозорість роботи приймальної комісії.

3. Рішення приймальної комісії, прийняте в межах її повноважень, є підставою для видання відповідного наказу ректора університету.

4. Усі питання, пов'язані з прийомом до аспірантури, вирішуються приймальною комісією на її засіданнях. Рішення приймальної комісії оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету, як правило, в день прийняття, але не пізніше дня, наступного після прийняття.

II. Прийом на навчання для здобуття вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня

Для здобуття третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти приймаються особи, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста).

III. Джерела фінансування здобуття вищої освіти

1. Фінансування підготовки здобувачів вищої освіти здійснюється:

- за рахунок видатків державного бюджету у державних закладах вищої освіти (державне замовлення);
- за кошти фізичних та/або юридичних осіб (на умовах договору, зокрема за кошти грантів, які отримав заклад вищої освіти на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії або доктора наук).

Іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, особи, яким надано статус біженця в Україні, особи, які потребують додаткового або тимчасового захисту, та особи, яким надано статус закордонного українця, і які перебувають в Україні на законних підставах, мають право на здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України.

IV. Обсяги прийому та обсяги державного замовлення

Прийом на навчання здійснюється в межах ліцензованого обсягу для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та спеціальностей:

- 011 – освітні, педагогічні науки;
- 014 – середня освіта (музичне мистецтво);
- 015 – професійна освіта;
- 017 – фізична культура і спорт;
- 033 – філософія;
- 035 – філологія;
- 052 – політологія;
- 053 – психологія;
- 105 – прикладна фізика та наноматеріали;
- 111 – математика.

V. Строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання

1. Прийом заяв та документів у паперовій формі від вступників до аспірантури здійснюється двічі на рік:

- з 01 березня 2022 р. до 18 березня 2022 р. – тільки на навчання за кошти фізичних/юридичних осіб;

- з 01 серпня 2022 року до 15 серпня 2022 року – за кошти держбюджету та за кошти фізичних/ юридичних осіб.

2. Прийом заяв та документів у паперовій формі від вступників до аспірантури закінчується о 17.00 годині 18 березня та о 17.00 годині 15 серпня. Співбесіда та вступні іспити проводяться з 21 березня 2022 року до 30 березня 2022 року та з 16 серпня 2022 року до 31 серпня 2022 року.

VI. Порядок прийому заяв та документів для участі у конкурсному відборі до аспірантури

1. Вступники до аспірантури подають до приймальної комісії такі документи:

- заяву на ім'я ректора;
- копію диплому про закінчення закладу вищої освіти із зазначенням здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня, завірену відділом кадрів за місцем роботи або навчання;
- копію додатку до диплома;
- копію паспорта;
- копію трудової книжки (у разі її наявності завіряється відділом кадрів за місцем роботи);
- витяг з протоколу засідання вченої ради (подають тільки випускники поточного року, що рекомендовані вченими радами факультетів, інститутів до вступу до аспірантури);
- дослідницьку пропозицію відповідно до спеціальності, на яку вступає;
- оригінал та копію військово-облікового документа (для військовозобов'язаних - військового квитка або тимчасового посвідчення військовозобов'язаного, а для призовників - посвідчення про приписку до призовних діляниць).

Приймальна комісія розглядає заяви та документи вступників і приймає рішення про допуск до участі в конкурсному відборі для вступу на навчання до аспірантури не пізніше наступного дня після завершення вступних випробувань.

2. Факт ознайомлення вступника з Порядком прийому, наявною ліцензією і сертифікатом про акредитацію відповідної освітньо-наукової програми, а також факт наявності/відсутності підстав для участі у конкурсі за результатами вступних іспитів, зарахування за співбесідою фіксуються в заяві вступника та підтверджуються його особистим підписом під час подання заяви.

У разі подання документів на неакредитовані освітньо-наукові програми факт ознайомлення вступника з частиною шостою статті 7 Закону України «Про вищу освіту» фіксується в письмовому повідомленні щодо поінформованості про відсутність акредитації та підтверджується його особистим підписом під час подання заяви у паперовій формі.

2. При прийнятті на навчання осіб, які подають документ про здобутий за кордоном освітньо-кваліфікаційний рівень (далі – Документ), обов'язковою є процедура визнання і встановлення еквівалентності Документа, що здійснюється відповідно до Порядку визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 05 травня 2015 року № 504 «Деякі питання визнання в Україні іноземних документів про освіту», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 травня 2015 року за № 614/27059.

VII. Конкурсний відбір, його організація та проведення

1. Для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії, зараховуються бали вступних іспитів із спеціальності та іноземної мови, та результатів презентацій дослідницьких пропозицій.

Претендент до вступу на навчання для здобуття доктора філософії готує дослідницьку пропозицію відповідно до спеціальності, на яку вступає, і здійснює доповідь на профільній кафедрі за цією пропозицією на співбесіді, яка відбувається перед іспитами.

Мета співбесіди – довести, що абітурієнт володіє необхідними компетентностями з обраного напрямку наукової діяльності. Вона має висвітлити уміння абітурієнта генерувати нові ідеї, здатність до самостійного проведення досліджень. Абітурієнт зобов'язаний мати достатній рівень знань і навичок, необхідних для проведення власних наукових досліджень. Під час співбесіди йому необхідно:

- довести високий рівень своїх знань з обраної спеціальності;
- продемонструвати схильність до самостійного аналізу фундаментальних та прикладних наукових проблем;
- сформулювати та обґрунтувати вихідні наукові положення та ідеї, що будуть покладені в основу майбутнього дослідження.

Вимоги до наукової доповіді з презентацією дослідницької пропозиції

Презентація дослідницької пропозиції – це наукова доповідь, у якій викладено прогнозовану (бажану, ймовірну, орієнтовну) тематику дисертаційного дослідження вступника до аспірантури, обґрунтовано доцільність, висвітлено актуальність обраної ним наукової проблеми та розкрито стратегію дослідницького пошуку. Текст доповіді має носити характер творчої самостійної науково-дослідної роботи. Виклад матеріалу не може обмежуватися лише описовим підходом до розкриття обраної теми, а також має відображати авторську аналітичну оцінку стану досліджуваної проблеми і власну точку зору на можливі варіанти її вирішення.

У дослідницькій пропозиції мають бути сформульовані та обґрунтовані наукові положення, що будуть покладені в основу майбутньої дисертації, сукупність яких можна кваліфікувати як елементи нової ідеї або теоретичне обґрунтування питання, що матиме наукове чи практичне значення.

Обґрунтовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці, можливі шляхи розв'язання поставлених завдань тощо.

На співбесіді вступник робить наукову доповідь за підготовленою дослідницькою пропозицією, яка може супроводжуватися презентацією чи іншими мультимедійними продуктами (відео, фото, сайти тощо).

Тривалість доповіді не повинна перевищувати 10 хвилин. Виступ повинен бути чітким і лаконічним. Презентація не має перевищувати 15 слайдів.

У доповіді необхідно надати обґрунтування тематики майбутнього дисертаційного дослідження, показати його актуальність, висвітлити його мету і завдання, основні ідеї, гіпотези, коротко окреслити стан розробки проблеми дослідження у вітчизняній і зарубіжній науці, ймовірні шляхи (підходи, способи, технології, методики, алгоритми тощо) розв'язання поставлених завдань. Рекомендується не тільки розповісти про майбутню наукову роботу, а й продемонструвати наявні досягнення вступника (успішність навчання, досвід роботи за спеціальністю, наявність публікацій, у тому числі у зарубіжних наукометричних виданнях, стажування, участь у наукових конференціях тощо).

Після завершення доповіді членами комісії можуть бути поставлені уточнюючі запитання, на які рекомендується відповідати коректно, чітко і лаконічно.

Критерії оцінювання презентації дослідницької пропозиції

Оцінювання презентації дослідницької пропозиції вступників до аспірантури під час співбесіди здійснюється членами комісії за критеріями наукової новизни, обґрунтованості, актуальності, проблемності на основі аналізу представлення доповіді.

Культура мовлення та дотримання регламенту є обов'язковим елементом культури та етики наукових повідомлень.

Критерії оцінювання презентації дослідницької пропозиції:

1. Уміння сформулювати тему й обґрунтувати її актуальність.
2. Рівень критичного аналізу.
3. Аналіз сучасних наукових джерел.
4. Адекватність передбачуваних методів дослідження.
5. Якість подання передбачуваних результатів дослідження.
6. Творчий підхід, самостійність, оригінальність в опрацюванні матеріалу.
7. Мовне оформлення та володіння стилем наукового викладу.
8. Використання під час доповіді засобів унаочнення та якість їх виконання.
9. Уміння коректно, стисло, точно відповідати на запитання.

Під час співбесіди окрім членів комісії можуть бути присутні потенційні наукові керівники.

За результатами оцінювання дослідницької пропозиції і співбесіди з абітурієнтом члени комісії надають висновок про теоретичну підготовку здобувача, його спроможність до самостійної наукової роботи, рекомендацію щодо обрання наукового керівника.

Вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL або International English Language Testing System або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); німецької мови – дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня); французької мови – дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного 23 рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом. Особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі

знань (спеціальності), ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), призначається додатково співбесіда.

Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час, особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого Порядком прийому мінімального значення, а також особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі в наступних вступних випробуваннях та у конкурсному відборі не допускаються. Перескладання вступних випробувань не допускається.

У разі подання документів на участь у конкурсному відборі особами з особливими освітніми потребами заклад вищої освіти має забезпечити відповідні умови для проходження ними вступних іспитів та презентації дослідницької пропозиції.

2. Вступний іспит зі спеціальності оцінюється за 100-бальною шкалою оцінювання: 90-100 – відмінно, 74-89 – добре, 60-73 – задовільно, 0-59 – незадовільно. Вступники, які отримали незадовільну оцінку, до подальшої участі в конкурсі не допускаються.

Вступний іспит з іноземної мови оцінюється за 100-бальною шкалою: 90-100 – відмінно, 74-89 – добре, 60-73 – задовільно, 0-59 – незадовільно.

Презентація дослідницької пропозиції оцінюється за 50-бальною шкалою: 40-50 – відмінно, 26-39 – добре, 11-25 – задовільно, 0-10 – незадовільно.

Підсумковий конкурсний бал формується сумуванням балів за перший, другий іспити та за презентацію дослідницької пропозиції. Максимальна кількість балів за два іспити та за презентацію дослідницької пропозиції складає 250 балів.

3. Програми випробувань для вступу до аспірантури розробляються і затверджуються університетом не пізніше, ніж за два місяці до початку прийому документів.

4. Апеляції на результати вступних випробувань, що проведені університетом, розглядає апеляційна комісія університету, склад та порядок роботи якої затверджується наказом ректора.

VIII. Формування та оприлюднення рейтингового списку вступників

На підставі результатів вступних іспитів до аспірантури приймальна комісія виносить рішення щодо кожного вступника. У разі одержання однакового підсумкового балу переважне право при зарахуванні до аспірантури мають вступники, рекомендовані до вступу до аспірантури вченою радою університету (факультету), які успішно закінчили магістратуру і мають наукові публікації, а також мають вищий бал за вступний іспит зі спеціальності.

IX. Наказ про зарахування

1. Накази про зарахування на навчання видаються ректором університету на підставі рішення приймальної комісії. Накази про зарахування на навчання з додатками до них формуються відповідно до списків вступників, рекомендованих до зарахування, та оприлюднюються на інформаційному стенді приймальної комісії у вигляді списку зарахованих.

2. Вступники можуть бути відраховані з університету за власним бажанням, про що видається відповідний наказ, а таким особам повертаються документи, подані ними, не пізніше наступного дня після подання заяви про відрахування.

3. Якщо особа без поважних причин не приступила до занять протягом 10 календарних днів від дати їх початку, наказ про зарахування скасовується в частині, що стосується цієї особи.

4. На звільнене(і) при цьому місце (місця) навчання для навчання в аспірантурі до початку навчальних занять може проводитись додатковий конкурсний відбір з числа осіб, які брали участь у конкурсі на цю

спеціальність. У разі відсутності таких претендентів на звільнені місця дозволяється зараховувати осіб з інших спеціальностей за умови збігу конкурсних предметів шляхом перенесення заяви на іншу спеціальність.

Х. Особливості прийому та навчання іноземців та осіб без громадянства в аспірантурі

1. Підготовка іноземців та осіб без громадянства здійснюється згідно із Законами України «Про вищу освіту», «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про закордонних українців», Указом Президента України від 03 червня 1994 року № 271 «Про заходи щодо розвитку економічного співробітництва областей України з суміжними областями Республіки Білорусь і адміністративно-територіальними одиницями Республіки Молдова», постановою Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2018 року № 729 «Питання здобуття вищої освіти деякими категоріями осіб», наказом Міністерства освіти і науки України від 01 листопада 2013 року № 1541 «Деякі питання організації набору та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 25 листопада 2013 року за № 2004/24536, Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2022 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 27 квітня 2022 року №392 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2022 року №400).

2. Іноземці та особи без громадянства можуть здобувати ступінь доктора філософії за кошти фізичних та юридичних осіб, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, законодавством або угодами між вищими навчальними закладами про міжнародну академічну мобільність.

Прийом на навчання іноземців проводиться на акредитовані освітні програми.

Університет Ушинського також може приймати іноземців для навчання в аспірантурі та докторантурі за програмами підготовчого відділення, з вивчення державної мови.

2. Прийом іноземців на навчання може проводитись очно та/або дистанційно.

Брати участь у дистанційному прийомі можуть іноземці, які отримали запрошення на навчання, зареєстроване в Автоматизованій системі «Електронний журнал» уповноваженого Міністерством освіти і науки України державного підприємства, отримали комплекс послуг з інформаційної та консультаційної підтримки, а також отримали візу для в'їзду в Україну з метою навчання.

Для організації дистанційного набору іноземних громадян для навчання для здобуття вищої освіти Університет Ушинського укладає угоду з партнерською організацією, що є резидентом країни походження вступників. Предметом угоди є надання послуг з ідентифікації особи, верифікації оригіналів документів вступників, організації прийому заяв вступників в електронній формі, надання приміщень і технічних засобів для проведення консультацій і вступних випробувань Університетом Ушинського у дистанційному форматі.

Усі категорії іноземців, які вступають на навчання, зараховуються до Університету Ушинського на підставі наказів про зарахування. Підтвердженням факту навчання може бути довідка, сформована в ЄДЕБО.

3. Строки проведення співбесід, вступних іспитів та зарахування іноземців і осіб без громадянства, які прибули в Україну з метою навчання в аспірантурі та вступають до Університету Ушинського на підставі договорів, укладених університетом з фізичними та юридичними особами, визначаються приймальною комісією.

4. Прийом заяв та документів у паперовій формі від іноземців і осіб без громадянства, які прибули в Україну з метою навчання в аспірантурі

здійснюється з 01 березня 2022 р. до 18 березня 2022 р. та з 01 серпня 2022 року до 15 серпня 2022 року (тільки на акредитовані спеціальності).

Співбесіда та вступні іспити проводяться 21 березня 2022 року до 30 березня 2022 року та з 16 серпня 2022 року до 31 серпня 2022 року.